

(25. 1.)

AMENDEMENTEN VAN DEN HEER VAN BERESTEYN.

Ingezonden 18 October 1920.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder n°. 216 der Zitting 1908—1909; n°. 48 der Zitting 1909—1910; n°. 55 der Zitting 1912—1913; n°. 10 der Zitting 1915—1916; n°. 10 der Zitting 1916—1917; n°. 69 der Zitting 1917—1918; n°. 24 der Zitting 1918—1919 en n°. 66 der Zitting 1919—1920.)

Ondergeteekende heeft de eel de volgende amendementen voor te stellen.

I.

Artikel 2. In art. 239bis te schrappen de woorden: „die minder dan f 2500 per jaar verdienen, en”, alsmede de woorden: „van zoodanige”.

II.

Artikel 3. In art. 240 te schrappen: „d. opcenten op de hoofdsom der Rijksinkomstenbelasting”. En indien zulks wordt aangenomen:

a. te doen vervallen: artt. 243a, 243b en 245a, en

b. te wijzigen: 1°. art. 244a door de woorden „worden — en” te vervangen door „wordt”;

2°. art. 245c door de woorden „van het aantal — en” te doen vervallen;

3°. art. 246b door de woorden „op de Rijksinkomstenbelasting en” te doen vervallen;

4°. art. 265h door de woorden „of — Rijksinkomstenbelasting” te doen vervallen en de woorden „de artt. 245a en” te vervangen door „art.”;

5°. § II door te doen vervallen de letter „d”.

III.

Artikel 3. In art. 240p te vervangen het woord „dagbladen” door „nieuwsbladen”.

IV.

Artikel 3. Aan art. 240 toevoegen aan het slot „q. andere belastingen, mits zij niet naar dezelfde grondslagen als die eener Rijksbelasting worden geheven.”

V.

Artikel 5. In art. 242e, worden de woorden: „die minder dan f 2500 per jaar verdienen”, de woorden „van zoodanige” alsmede het laatste (derde) lid geschrapt.

VI.

Artikel 7. Aan art. 245c een tweede lid toevoegen, luidende: „Indien iemand in twee of meer gemeenten volgens 4°. van art. 244a belastingplichtig is, vindt de bepaling van het eerste lid van dit artikel overeenkomstige toepassing.”

VII.

Artikel 8. Aan art. „254” een derde lid toevoegen, luidende: „Rechten, onder welke benaming ook, voor het gebruik van wegen worden niet geheven.”

Indien dit amendement wordt aangenomen, de volgende wijzigingen aan te brengen:

Artikel 1. In art. 238 worden geschrapt de woorden: „weg-, straat-”.

§ II. De woorden: „Plaatselijke verordeningen vervallen” worden vervangen door de woorden: „Met uitzondering van het bepaalde in het derde lid vervallen plaatselijke verordeningen”,

en aan § II een derde lid toevoegen, aldus luidende:

„De plaatselijke verordeningen, bedoeld in art. 254, derde lid, vervallen uiterlijk 1 Januari 1926. Uit hoofde van bijzondere omstandigheden kan bij een bijzondere wet van den regel van art. 254, derde lid, worden afgeweken.”

VIII.

Artikel 9. In artikel 257 te laten vervallen de woorden: „en welke in de heffingsverordening moeten worden opgenomen.”

IX.

Artikel 11. Aan het slot van den eersten zin van art. 260 toe te voegen: „ook indien daarvan geen kohier is opgemaakt”.

X.

Artikel 12. In artikel 263, eerste lid, achter „en” in te lasschen: „binnen een maand na de invordering”.

XI.

Artikel 13. Van art. 264b de tweede zinsnede te laten vervallen.

XII.

Artikel 15. In art. 265c, tweede lid, 240e te vervangen door: 240 d, e en f, en in het derde lid „drie” te vervangen door: „twee”.

In art. 265d in te voegen tusschen de woorden: „plaats en „van” de woorden: „van den Raad”.

XIII.

Artikel 16. In artikel 270a tusschen „ontduiken”, en „eene” te plaatsen het woordje: „geene”, en tusschen „of” en „onvolledige”, het woordje „eene”.

XIV.

§ III. Het eerste lid te lezen:

„De Raad kan onder Onze goedkeuring besluiten om in afwijking van de bepalingen van de artt. 243g en 243h de belasting, vermeld in art. 240e, door hare eigen administratie te doen heffen, al of niet met afwijking van de bepaling van art. 243c, eerste lid, nopens de berekening van het zuiver inkomen”.

VAN BERESTEYN.

Toelichting.

Amendement I en V. Het komt den voorsteller niet gewenscht voor dergelijke cijfers in de wet vast te leggen. Het repressief toezicht schijnt hem voldoende om tegen misbruiken te waken.

In art. 242e behooren de woorden „van zoodanige” te vervallen, indien geschrapt wordt de loongrens. Wat het woord „zoodanige” in art. 239bis betreft, het slaat taalkundig op de beide vereischten „minder dan f 2500 verdienen en elders wonen”. Een fabrikant te Enschede met 25 arbeiders, waarvan 8 te Lonneker wonen, valt niet onder 239bis. Dat zal wel niet de bedoeling zijn. De redactie is dan echter gebrekkig. Daarom kan dan ook „van zoodanige” vervallen als de loongrens wordt geschrapt.

Amendement II. Aan de gemeenten wordt thans de keuze gelaten tusschen een eigen inkomstenbelasting (art. 240e) of opcenten op de Rijksinkomstenbelasting, zoo noodig aangevuld met een voor alle inkomens tot een gelijk percentage geheven inkomstenbelasting.

In art. 243e wordt een regeling van de progressie opgenomen, zoodanig, dat geen toeneming met een hooger percentage wordt belast dan $2\frac{1}{2} \times$ het percentage dat geheven wordt van een belastbaar inkomen dat $2 \times$ het bedrag van het noodzakelijk levensonderhoud belooft. Aannemende dat dit noodzakelijk levensonderhoud b.v. zal bedragen f 800, dan moet de gemeente, van een „zuiver” inkomen (in de Rijksinkomstenbelastingwet „belastbaar” genoemd) van f 2400 (immers „belastbaar” in den zin der Gemeentewet is dan f 1600, zijnde in dit voorbeeld $2 \times$ het bedrag van den aftrek van f 800) f 96 (zijnde 6 pct. van f 1600) heffen, wil zij van de hoogste toeneming, gelijk het Rijk doet, 15 pct. ($2\frac{1}{2} \times 6$ pct.) heffen.

In de Rijksinkomstenbelasting is de progressie evenwel geheel anders geregeld. Iemand met een zuiver inkomen van f 2400 betaalt daar f 47, d.i. pl.m. 3 pct. van f 1600 (het belastbaar inkomen van $2 \times$ het bedrag van noodzakelijk levensonderhoud).

Terwijl nu het Rijk een progressie heft van 3 pct.—15 pct., mag de gemeente bij een belasting der lagere inkomens van 3 pct. niet hooger gaan dan $2\frac{1}{2} \times 3 = 7\frac{1}{2}$ pct. of moet het de kleine inkomens dubbel zoo zwaar belasten, n.l. met 6 pct., om tot 15 pct. te komen. Wat de wet dus aan de gemeentebesturen in art. 243e verbiedt, staat zij hun toe bij art. 240d, mits zij den vorm van opcenten kiezen. Geheel en al verbroken wordt het stelsel in die gemeenten, die begonnen zijn met de heffing van opcenten en meer inkomsten behoeven. Indien b.v. 5 pct. meer geheven moet worden van de som der belastbare inkomens, dan wordt de meerdere druk onevenredig zwaar gelegd op de kleinere inkomens. Immers ieder moet dan 5 pct. meer betalen van zijn belastbaar inkomen.

Onderstaand staatje geeft van enkele inkomens den invloed aan op 't percentage van verhooging der opcenten met een plaatselijke inkomstenbelasting van 5 pct.

Inkomen	100 opcenten %	5% ink. bel. na aftr. lev. ond. v. f 800.	totaal %
f 1 600	f 21 ± 1 $\frac{1}{3}$	f 40	f 61 ± 3.8
2 400	47 ± 2	80	127 ± 5 $\frac{1}{3}$
4 000	103 ± 2 $\frac{1}{2}$	160	263 ± 6 $\frac{1}{2}$
5 000	143 ± 2 $\frac{4}{5}$	210	353 ± 7
10 000	358 ± 3 $\frac{1}{2}$	460	818 ± 8
25 000	1 258 ± 5	1 210	2 468 ± 10
50 000	3 758 ± 7 $\frac{1}{2}$	2 460	6 218 ± 12 $\frac{1}{2}$
100 000	10 958 ± 11	4 960	15 918 ± 16

Blijkens de staten, als bijlagen toegevoegd aan de Nota van 20 Mei 1920, van de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten, zullen vele gemeentebesturen de begroting op verre na niet sluitend kunnen maken met de 100 opcenten, zoodat de supplementaire plaatselijke inkomstenbelasting, die de Rijks-

progressie stelselloos verbreekt, veelal noodig zal zijn. Daarom acht de voorsteller het beter de ter elfder ure in de wet opgenomen opcenten wederom daaruit te nemen.

Amendement IV. Voorgesteld wordt de redactie van het oorspronkelijk ontwerp-HEEMSKERK en van de Staatscommissie voor de gemeentefinanciën te herstellen. Voor de toelichting wordt verwezen naar § 3, blz. 3, dier Memorie van Toelichting.

Amendement VI. Indien iemand in 2 gemeenten bedrijfsforens is, blijft zijn totale belasting beperkt tot $1\frac{1}{3}$. Is men echter in 2 gemeenten woonforens, dan moet men $1\frac{2}{3}$ betalen, hetgeen de voorsteller onbillijk en onwenschelijk vindt.

Amendement VII. De bedoeling der amendementen is om de gemeentelijke tollens af te schaffen.

Ondergeteekende verwijst voor het wenschelijke van de opheffing dezer verkeersbelemmeringen naar de Memorie van Toelichting van en de beraadslaging over het wetsontwerp tot afschaffing der Rijkstollen (Bijlagen 1898—99, n°. 147). Toen reeds werd de wenschelijkheid uitgesproken om de gemeentelijke wegtollens af te schaffen. Blijkens het overzicht der Staatscommissie voor de waterstaatswetgeving werden op 1 April 1916 nog in 80 gemeenten dergelijke gemeentebelastingen geheven.

De tekst van art. 254, derde lid, sluit zich aan bij die van de wet van 22 Juli 1899 (*Staatsblad* 173), houdende afschaffing der Rijkstollen.

Aan de gemeentebesturen is een termijn van 5 jaren verleend om zich aan den nieuwen toestand aan te passen.

Voor afwijking van den regel in geval van bijzondere omstandigheden is het systeem gevolgd, dat bij de afschaffing van de accijnzen heeft dienst gedaan (zie art. 255).

Amendementen VIII en XI bevatten vereenvoudigingen, die in de praktijk wenschelijk zijn gebleken.

Amendement IX dient ter oplossing van een controverse, in verband met art. 14 van de wet van 1845.

Amendement X heeft ten doel de gemeente zoo spoedig mogelijk aan haar geld te helpen.

Amendement XII herstelt een omissie. In den tekst ontbreekt het woord „Raad”, alhoewel het ontwerp het woord niet heeft geschrapt.

Amendement XIII verruimt het delict.

Amendement XIV. Niet bij wijze van exceptie moet als een gunst het gemeentebestuur toegestaan worden zelf de belasting te heffen en te innen, doch als autonoom lichaam moet het zelf beoordeelen wat hem de beste wijze van heffen voorkomt te zijn. Het amendement gaat dus in de richting van het amendement-FLESKENS, dat door den Minister in zijn 1ste ontwerp van 11 Maart 1919 werd aanbevolen.

Ten slotte merkt de voorsteller op, dat hij geen verlettering en vernummering heeft voorgesteld; bij eventueele aanneming van een of meer zijner amendementen zal dit bij de tweede lezing kunnen geschieden. Dan zou tevens één systeem in de nummering kunnen worden gebracht. Men ontmoet thans 3 systemen:

- 1°. het nummer en een „bis” nummer (art. 239 en 239bis.)
- 2°. het nummer gesplitst in enkel geletterde nummers (b.v. 243 in: 243a, 243b enz.)
- 3°. het nummer met daarnaast het geletterde nummer (b.v. 270 en 270a).